

ALBA IULIA, 1993

La 75 de ani de la Marea Unire, Alba Iulia avea să devină gazda primei ediții de după 1989 a "Sesiunii naționale a cercurilor științifice studențești de istorie", reunind sub genericul "unitate și continuitate în istoria românilor" tinerii slujitori ai muzei Clio, studenți ai facultăților de istorie din 7 centre universitare ale țării: Alba Iulia, Cluj-Napoca, Timișoara, Sibiu, Oradea, Constanța și Suceava.

Inițierea unei astfel de acțiuni culturale a fost dorită și așteptată, doar ea reușind să descopere adevărata valoare a latinescului *studeo*. Concepută pe două secțiuni, arheologie și istorie, reuniunea de la Alba Iulia a cuprins expunerea unui număr de 40 de lucrări, rezultate compensatorii pentru orele scurse în sălile bibliotecilor, printre documente și deasupra colilor albe de hârtie.

Participând la susținerea comunicărilor celor 17 studenți înscriși la secțiunea de istorie am avut șansa de a înțelege rolul real al cercurilor științifice studențești potrivit celor trei înțelesuri ale verbului latin amintit anterior: *studeo* = a se preocupa, a se dedica, a dori. Cercul științific poate genera preocuparea pentru descoperirea unor aspecte ale trecutului, transformarea în dedicare, în pasiunea de a cerceta izvoarele istorice, iar în cele din urmă în dorința de a împărtăși și celorlalți rezultatele căutărilor intense. În cadrul unei ședințe de cerc a studenților suceveni de la secția de istorie-geografie, ședință care a fost ținută cu aproape doi ani în urmă, se ridicase problema "scrierii" și "rescrierii" istoriei; se puneă întrebarea: "De ce un fenomen istoric poate căpăta atâtea valențe, atâtea interpretări? De ce se rescrie istoria?" Rezultatul dezbaterii consta în ideea potrivit căreia "evenimentul istoric e unul; interpretarea lui poate fi multiplă". Sub acest semn al căutărilor, descoperirilor și redescoperirilor a stat întâlnirea de la Alba Iulia.

Alături de studenții referenți am trăit senzația compresiei neîngăduite a timpului. Greutatea cuvintelor, felul în care erau făcute afirmațiile, exprimarea limpede, logică a ideilor în fraze scurte ori formularea de fraze prea dense pentru a putea fi înțelese pe deplin, tonalitatea vocii celui ce era sigur de concluziile relevate auditoriului, toate acestea au atribuit manifestării studențești semnificații deosebite.

Tematica luată în dezbateri a fost diversă: de la medalioane dedicate unor personalități ale vieții culturale și politice românești, pe nedrept lăsate în uitare, ori cercetări preliminare în probleme de istorie medievală, modernă și contemporană, la aspecte ce țin de istoria mentalităților (impresionant fiind faptul că două din cele trei referate realizate pe această temă au fost abordate de colegi aflați în anul III de studiu). S-a încercat chiar prezentarea unor lucrări-sinteză (ex. *115 ani de la reunirea Dobrogei cu țara sau Basarabia*

sub ocupația țaristă: 1821-1917). Poate nu atât stilul, originalitatea sau elementele inedite ale comunicărilor de acest fel au impresionat, cât mai ales dorința de a expune într-o formulă foarte comprimată evenimente consemnate în contexte mult mai ample.

Lucrul cu documentul istoric, prezentarea faptică și interpretarea argumentată au fost caracteristicile majorității comunicărilor, unele probleme atingând laturi mai puțin cunoscute sau insuficient cercetate (ex. *Mihai Viteazul și Dobrogea* sau considerațiile asupra implicațiilor economice datorate prezenței trupelor sovietice în nordul Moldovei - pentru perioada aprilie 1944 - iulie 1945).

Pornind de la aceste aprecieri, juriul, constituit din personalități ale vieții universitare, a constatat cu reală satisfacție, nivelul pe care tinerii îl pot atinge în formarea lor profesională, încă din amfiteatrele studenției. Aceasta a fost și motivația hotărârii de a publica lucrările prezentate, valoarea acestora și efortul studenților fiind recompensate și prin atribuirea de premii consistente.

Interesul deosebit pe care organizatorii l-au manifestat pentru asigurarea reușitei acestei reuniuni (interes concretizat în obținerea unor fonduri însemnate, importante în condițiile raportării lor la situația economico-socială actuală) au conferit tinerei Universități din Alba Iulia meritul de a fi reînviat tradiția sesiunilor de referate și comunicări științifice ale studenților în credința că se poate împlini și continua dorință înaintașilor și continua dorință a înaintașilor "de a vedea fericit, mulțumit, cult și glorios neamul nostru românesc". (V. Lucaciu)

Întâlnirea studenților la Alba Iulia a reprezentat o șansă de a experimenta modalitățile în care, pe temeiul unei munci făcute prin dedicare, se poate întrezări dincolo de frământări și oboseală, țelul căutătorului de comori perene: mulțumirea de sine.

HARIETA MARECI, anul al V-lea